

บทความวิจัย

เรื่อง บทบาทของ “คิมจองอิล” ในการปกครองสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี

ช่วงค.ศ. 1977-2011

โดย

นางสาวใจรัก พงษ์ศิลปชัย

รหัสนักศึกษา 05530580

เสนอ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรพร ภู่งศ์พันธุ์

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450 460 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2556

ชื่อเรื่อง	บทบาทของ “คิมจองอิล” ในการปกครองสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี ช่วงค.ศ. 1977-2011
ชื่อ - นามสกุลนักศึกษา	นางสาวใจรัก พจน์ศิลป์ชัย รหัสประจำตัว 05530580
ชื่อ - นามสกุลอาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรพร ภู่งศ์พันธุ์
สาขาวิชาเอก	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

บทความนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของคิมจองอิลในการปกครองสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี ช่วงค.ศ.1977 - 2011 ผลการศึกษาพบว่า การขึ้นสู่ตำแหน่งทางการเมืองเป็นการสืบทอดในครอบครัวโดยใช้อุดมการณ์จูเซ คิมจองอิลในฐานะผู้นำประเทศ ได้มีบทบาทควบคุมทางการเมือง การปกครอง การทหาร รวมถึงสามารถกุมอำนาจการปกครองได้อย่างเบ็ดเสร็จและมีความสัมพันธ์ทางการทูตกับต่างประเทศมากยิ่งขึ้น จนกระทั่งในปีค.ศ. 2011 คิมจองอิล ได้เสียชีวิตทำให้ คิมจองอินบุตรชาย ได้ขึ้นเป็นผู้นำสูงสุดของเกาหลีเหนือสืบต่อไป

คำสำคัญ : คิมจองอิล, อุดมการณ์จูเซ

1. บทนำ

เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าคาบสมุทรเกาหลี ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของ 2 ประเทศ ที่เคยมีประวัติศาสตร์ร่วมกันมาตั้งแต่อดีตกาล แต่เนื่องด้วยปัญหาทางการเมืองระหว่างประเทศในช่วงคริสต์ทศวรรษที่ 20 ทำให้ต้องแบ่งแยกออกเป็น 2 ประเทศ โดยใช้เส้นขนานที่ 38 เป็นเส้นกั้นเขตแดน โดยเกาหลีเหนือ หรือ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี ยึดระบบการเมืองแบบคอมมิวนิสต์ ในขณะที่เกาหลีใต้ หรือ สาธารณรัฐเกาหลี ปกครองแบบเสรีประชาธิปไตย ทำให้การเมืองการปกครองสองประเทศนี้แตกต่างกันคนละขั้ว ด้วยความรุ่งเรืองจากการส่งออกสินค้าเทคโนโลยีไปทั่วโลกของเกาหลีใต้ ไม่ว่าจะเป็นโทรศัพท์มือถือหรือเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ นอกจากนี้ เกาหลีใต้ยังประชาสัมพันธ์ให้ชาวโลกได้รู้จักด้วยการสนับสนุนให้สร้างภาพยนตร์ หรือละครโทรทัศน์ที่เปรียบเสมือนการส่งออกทางวัฒนธรรม โดยทั่วไปแล้วน้อยคนที่จะทราบความเป็นไปของเกาหลีเหนือ เพราะเกาหลีเหนือค่อนข้างปิดประเทศทำให้ชาวโลกไม่ค่อยได้รับรู้ถึงความความเป็นไปเท่าไรนัก นอกจากเรื่องการเมือง เนื่องมาจากมีการปกครองที่เข้มงวด และทุกคนต้องทำตามกฎระเบียบที่วางไว้

นับจากสถาปนาประเทศ เกาหลีเหนืออยู่ภายใต้การปกครองของตระกูลคิมมาโดยตลอด ประธานาธิบดีคนแรกคือ คิมอิลซ็องเปรียบเสมือนผู้ก่อตั้งประเทศด้วยอำนาจที่มีเหลือล้น จึงทำให้เขาถูกมองว่าเป็นผู้นำที่มีอำนาจแบบเบ็ดเสร็จ เป็นศูนย์รวมจิตใจที่คนทั้งประเทศต่างพากันเลื่อมใส และถือเป็นบุคคลยิ่งใหญ่ที่สุดตลอดกาลของชาวเกาหลีเหนือ เมื่อผ่านพ้นยุคสมัยของคิมอิลซ็อง คนที่ขึ้นมาเป็นประธานาธิบดีคนต่อไปคือ คิมจองอิลผู้เป็นบุตรชาย ซึ่งเขาฝึกฝนในทฤษฎีการปกครองมาร์กซิส ที่เป็นต้นกำเนิดของลัทธิคอมมิวนิสต์ โดยคิมจองอิลดำรงตำแหน่งเลขาธิการพรรคกรรมกรเกาหลี ซึ่งเป็นพรรครัฐบาลตั้งแต่ ค.ศ. 1948 อีกทั้งเป็นประธานคณะกรรมการป้องกันประเทศแห่งเกาหลีเหนือ และผู้บัญชาการกองทัพอากาศเกาหลีสูงสุด ซึ่งเป็นกองทัพขนาดใหญ่ที่สุดอันดับสี่ของโลก โดยบุตรชาย คิมจองอิล¹ ได้รับเลื่อนเป็นตำแหน่งระดับสูงในพรรคกรรมกรและถูกวางตัวเป็นทายาทใน ค.ศ. 2010 จนกระทั่งในปี 2011 คิมจองอิลถึงแก่อสัญกรรม หลังจากดำรงตำแหน่งผู้นำประเทศได้ 34 ปี ผู้ที่รับตำแหน่งต่อมาคือ คิมจองอิลผู้เป็นบุตรชาย โดยเป็นผู้นำที่มีอายุน้อยที่สุดในโลกอีกด้วย

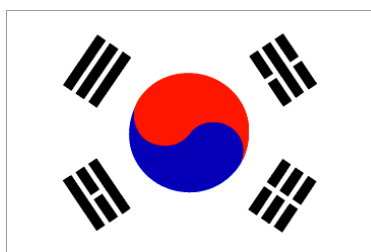
¹ คิมจองอิล เกิดเมื่อวันที่ 8 มกราคม ค.ศ.1983 เป็นบุตรชายของคิมจองอิล โดยหลังจากการเสียชีวิตของคิมจองอิล คิมจองอิล ได้ก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งเป็นผู้นำสูงสุดของเกาหลีเหนือ

จากความน่าสนใจดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าบทบาทของ คิมจองอิลในการปกครอง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี เป็นเรื่องที่น่าสนใจ อีกทั้งผู้วิจัยต้องการศึกษา บทบาทของคิมจองอิล ทางด้านการเมืองและการปกครองอีกด้วย

2. ผลการวิจัย

2.1 ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของเกาหลีเหนือ

ในอดีตเกาหลีรวมกันเป็นหนึ่ง และมีประวัติศาสตร์ร่วมกันอย่างยาวนาน เกาหลีแยกเป็น สองประเทศหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ในช่วงปีค.ศ.1910 ที่ถูกญี่ปุ่นยึดครอง กลุ่มชาตินิยม กลุ่มเสรี นิยม และกลุ่มคอมมิวนิสต์ต่างร่วมกันต่อสู้กับญี่ปุ่น โดยทุกกลุ่มถือว่าผลประโยชน์ของชาติคือ เป้าหมายสูงสุด และให้ความสำคัญต่อความแตกต่างทางด้านอุดมการณ์ทางการเมืองและ ผลประโยชน์ส่วนตนน้อยที่สุด เมื่อญี่ปุ่นประกาศยอมแพ้อย่างเป็นทางการต่อกองทัพฝ่าย สัมพันธมิตรในสงครามโลกครั้งที่ 2 ข้าหลวงใหญ่ญี่ปุ่นประจำเกาหลีได้ส่งผ่านอำนาจในการ ปกครองคืนให้แก่เจ้าของประเทศ ความวุ่นวายทางการเมืองจึงเกิดขึ้น อันเป็นผลเนื่องมาจากกลุ่ม การเมืองที่ร่วมมรดกต่อสู้เพื่อกอบกู้เอกราช ต่างอ้างว่ากลุ่มของตนสามารถจัดตั้งรัฐบาลเพื่อ ปกครองประเทศให้เป็นปึกแผ่นได้ การช่วงชิงอำนาจจึงเกิดขึ้นและมีการแบ่งประชากรออกเป็น กลุ่มๆ จนยากที่จะปรองดองกันได้ โดยก่อนสงครามโลกจะสิ้นสุดลง ผู้นำของประเทศ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ และจีน ได้ลงมติว่า หลังจากสงครามโลกสงบลง ญี่ปุ่นจะต้องคืนดินแดน ทั้งหมดที่ผนวกเข้าเป็นของญี่ปุ่นให้แก่เกาหลี และถึงเวลาที่ชาวเกาหลีจะได้รับอธิปไตยและเอกราช ต่อมาได้มาได้มีการตกลงกันใหม่อีกครั้งหลังสงครามสงบลง ซึ่งข้อตกลงครั้งนี้นำไปสู่การแบ่ง เกาหลีออกเป็น 2 ส่วน (ดำรง ฐานดี, 2546; 77-92)

รูปที่ 1 ธงชาติประเทศสาธารณรัฐเกาหลีและประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี

(ที่มา : http://123ee.blogspot.com/2013/03/blog-post_13.html)

ความหวังของคนเกาหลีที่จะเห็นดินแดนในคาบสมุทรเกาหลีเป็นแผ่นดินเดียวกันภายหลังจากการได้รับอิสรภาพจากญี่ปุ่นสิ้นสุดลง เมื่อมีการกำหนดเส้นแบ่งเขตแดน โดยสมาชิกในคณะกรรมการหน่วยพิทักษ์ของกองทัพสหรัฐอเมริกาเป็นเส้นขนาน 38 องศาเหนือ ขณะนั้นรัฐบาลโซเวียตภายใต้การนำของ โจเซฟ สตาลิน ได้มีคำร้องขอให้กลุ่มกองทัพประชาชนที่สู้รบต่อต้านญี่ปุ่นด้วยยุทธวิธีกองโจร ให้เป็นฝ่ายที่อยู่ภายใต้การปกครองของโซเวียต ส่วนดินแดนที่อยู่ใต้เส้นขนาน 38 องศาเหนือ ถือเป็นเขตปกครองของอเมริกา ต่อมาองค์การสหประชาชาติ หรือ UN ให้มีการเลือกตั้งขึ้นในปี ค.ศ.1948 โดยให้ทางใต้และทางเหนือเลือกผู้แทนเพื่อจัดตั้งรัฐสภาแห่งชาติ แต่สมาชิกของฝ่ายใต้กลับบริบรางวัลรัฐธรรมนูญแบบประชาธิปไตยขึ้นทันทีและเลือก ดร.ซึงมันรี เป็นประธานาธิบดีคนแรก รวมทั้งได้ประกาศตัวเป็นประเทศสาธารณรัฐเกาหลี(เกาหลีใต้) ส่วนทางเหนือก็ได้จัดให้มีการเลือกตั้งในเวลาต่อมา จากนั้นก็จัดตั้งประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยเกาหลี(เกาหลีเหนือ)

รูปที่ 2 แผนที่คาบสมุทรเกาหลี

(ที่มา : <http://www.kodboard.com/topic/>)

ด้วยเหตุนี้ที่ต่างฝ่ายต่างได้รับการสนับสนุนจากมหาอำนาจที่มีระบอบการปกครองต่างกัน ให้ก่อตั้งประเทศตามแบบฉบับที่ต่างฝ่ายต่างเห็นชอบ ในปี ค.ศ.1948 เกาหลีที่เพิ่งได้รับอิสรภาพมาไม่นาน จึงแบ่งแยกออกเป็นสองชาติโดยฝั่งเหนือได้รับการสนับสนุนให้มีการปกครองในระบอบคอมมิวนิสต์ ส่วนฝั่งใต้เป็นการปกครองแบบเสรีประชาธิปไตย และหลังจากมีการแบ่งชาติได้ไม่นาน ในปีค.ศ.1950 สงครามบนคาบสมุทรเกาหลีได้ระเบิดขึ้น จุดเริ่มต้นที่ทำให้ทั้งสองฝ่ายมีรอย

ร้าวต่อกัน จนทำให้แตกเป็นสองชาติ ก็คือความล้มเหลวในการจัดระบบการปกครองให้กับเกาหลีของสหประชาชาติ หรือ UN (United Nations) เมื่อทางฝั่งเหนือฝักใฝ่ที่จะจัดตั้งรัฐบาลในระบบคอมมิวนิสต์ ซึ่งนำโดยคิมอิลซ็อง และมีผู้ทรงอำนาจอย่าง โจเซฟ สตาลิน จากโซเวียตคอยหนุนหลัง แต่ทว่าฝั่งใต้ที่มีสหรัฐอเมริกาหนุนหลัง ก็ต้องการให้ทั้งสองชาติมารวมกันแล้วจัดการเลือกตั้งแบบระบอบประชาธิปไตย ดังนั้นเมื่อไม่มีความคืบหน้า ก็เลยกลายเป็นปัญหาที่ยืดเยื้อ จนทำให้สงครามครั้งใหม่เปิดฉากขึ้น เมื่อคิมอิลซ็อง ต้องการรวมสองเกาหลีให้กลายเป็นชาติคอมมิวนิสต์ อันเป็นระบอบการปกครองที่เขาคลั่งไคล้ และยึดถือเป็นอุดมการณ์ และนับว่าเป็นวิกฤติการณ์ความขัดแย้งที่อเมริกาและโซเวียตต้องมาปะทะกันผ่านชาติที่เป็นตัวแทน หรือที่เรียกว่า “สงครามตัวแทน”

สงครามเกาหลีดำเนินต่อไปอย่างดุเดือด ทั้งสองฝ่ายผลัดกันชนะ ผลัดกันแพ้ ส่งผลให้มีผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมาก บาดเจ็บและสูญหายนับล้านคน แต่สุดท้ายในปี ค.ศ.1953 ทั้งสองฝ่ายเปิดเจรจายุติยิงเพื่อสงบศึกนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา เกาหลีก็แบ่งออกเป็นสองประเทศอย่างถาวร โดยสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี หรือเกาหลีเหนือนั้น เป็นประเทศใหม่ที่มีอายุไม่ถึง 100 ปี และจากสถานการณ์นั่นเอง ก็ได้สร้างนักสู้ที่โดดเด่นนามว่า คิมอิลซ็อง² ซึ่งกลายเป็นต้นตระกูลของผู้นำเกาหลีเหนือ และได้ส่งทอดตำแหน่งต่อมายังคิมจองอิลผู้เป็นบุตรในเวลาต่อมา (ดำรง ฐานดี, 2546; 83)

2.2 ชีวิตประวัติของคิมจองอิล

คิมจองอิล เป็นลูกชายคนโตของประธานาธิบดีตลอดกาล คิมอิลซ็อง กับ คิมจองซุก ในบันทึกอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับการเกิดของคิมจองอิลระบุว่า เขาถือกำเนิด ณ ค่ายทหารลับ

² คิมอิลซ็อง เกิดเมื่อ 15 เมษายน ค.ศ.1912 ที่กรุงเปียงยาง เมื่อคิมอายุได้ 15 ปี เขาสนใจอ่านวรรณกรรมและงานเขียนเกี่ยวกับลัทธิมาร์กซ์-เลนิน และในปีนั้นเขาก็ได้เข้าเป็นสมาชิกสันนิบาตเยาวชนคอมมิวนิสต์ คิม ได้จัดตั้งองค์กรแนวร่วมคอมมิวนิสต์ในหมู่เยาวชนสตรีและชวานา และได้ร่วมมือกับคอมมิวนิสต์อื่นๆ จัดตั้งโรงเรียนการเมืองและทหารให้สมาชิก จากจุดนี้เองคิมอิลซ็อง กลายเป็นคอมมิวนิสต์ที่มีบทบาทในเกาหลีเหนือ (ดำรง ฐานดี, 2546; 73) ต่อมาในปีค.ศ.1945 ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการของพรรคคอมมิวนิสต์เกาหลีเหนือ ภายใต้การนำของคิมอิลซ็อง ค.ศ.1948 ได้สถาปนาประเทศเกาหลีเหนือขึ้น โดยมีคิมอิลซ็องเป็นผู้นำคนแรก จนกระทั่งในปี ค.ศ.1994 ก็ได้ถึงแก่อสัญกรรม คิมจองอิล บุตรชายได้รับตำแหน่งแทน อีกทั้งยังได้แต่งตั้ง คิมอิลซ็อง เป็นประธานาธิบดีตลอดกาลอีกด้วย

บนภูเขาแพคตูชัน ตรงกับวันที่ 16 กุมภาพันธ์ ค.ศ.1942 โดยคิมจองอิลมีพี่น้องอายุไล่เลี่ยกัน อีกหนึ่งคน ชื่อ คิมเปียวอิล แต่เกิดเหตุไม่คาดฝันขึ้น คิมเปียวอิล ได้เสียชีวิตลงตั้งแต่วัยเด็ก คิมอิลซองได้แต่งงานใหม่เป็นครั้งที่สอง และให้กำเนิดบุตรชายนามว่า คิมเปียวอิล ซึ่งชื่อ เหมือนกับบุตรชายคนที่เสียชีวิต แต่ว่ามีชะตาชีวิตแตกต่างกัน เพราะเขาได้เติบโตทำงานรับใช้ รัฐบาลเกาหลีเหนืออย่างต่อเนื่อง โดยมีบทบาทสำคัญในแวดวงการทูต โดยเป็นเอกอัครราชทูต เกาหลีเหนือที่ไปประจำยังประเทศยุโรปตะวันออก

ประวัติการศึกษา คิมจองอิลสำเร็จการศึกษาพื้นฐานทั่วไปในช่วงเวลาประมาณ ค.ศ.1950-1960 โดยศึกษาชั้นประถมและมัธยม ที่กรุงเปียงยาง ตั้งแต่วัยเด็กก็ฉายแววที่จะเอาดีทางด้าน การเมืองอย่างเด่นชัด ระหว่างที่ใช้ชีวิตนักเรียน ก็เริ่มเข้าไปเกี่ยวข้องกับการเมือง โดยเข้าร่วมกลุ่ม สหภาพเยาวชนและสันนิบาตเยาวชนประชาธิปไตย ทำให้ได้เรียนรู้ทฤษฎีมาร์กซิสต์ และการศึกษา ด้านอื่นๆ ในปีค.ศ. 1957 คิมจองอิลได้รับเลือกให้เป็นรองกรรมการนักเรียนของโรงเรียนที่เป็น สาขาของสันนิบาตประชาธิปไตย โดยแสดงจุดยืนที่ชัดเจนว่าเกลียดชังนักการเมืองที่ดีแต่หา ผลประโยชน์ใส่ตัว นอกจากนั้นยังพยายามส่งเสริมให้ เพื่อนร่วมชั้นเรียนได้มีความรู้เกี่ยวกับเรื่อง เศรษฐศาสตร์และการเมืองให้มากกว่าเดิม คิมจองอิล จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยคิมอิลซอง เอก เศรษฐศาสตร์การเมือง เช่นเดียวกับชนชั้นนำเกาหลี เหนืออื่นๆ ที่จะต้องจบจากสถาบันแห่งนี้ ทั้งยังมี โอกาสศึกษาภาษาอังกฤษที่มหาวิทยาลัยมอลตาอีกด้วย

รูปที่ 3 คิมจองอิล

(ที่มา : <http://www.innnews.co.th/shownews/show?newscode=350390>)

ชีวิตครอบครัวเป็นทางการของคิมจองอิลไม่เคยได้รับการเปิดเผย แต่เชื่อกันว่าเขาผ่านการ สมรสมาแล้วอย่างน้อย 1 ครั้ง มีภรรยาลับ 3 คน ลูกชาย 3 คน และลูกสาว 1 คน โดยหนึ่งในภรรยา ลับนามว่า โคยงฮี เป็นผู้ที่ได้ให้กำเนิดบุตรชาย คือ คิมจองอิล และปัจจุบันเป็นผู้นำคนใหม่ของ เกาหลีเหนือ

3. การขึ้นสู่ตำแหน่งทางการเมือง

เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ เกาหลีเหนือถือเป็นประเทศที่การสืบทอดอำนาจการเมืองจำกัดอยู่เฉพาะบุคคลในครอบครัวของผู้นำ โดยผู้นำทั้งสามต่างมีความสัมพันธ์ในฐานะปู่ บิดา และบุตร บุคคลที่ไม่ใช่สมาชิกครอบครัวคิมอิลซ็อง ไม่มีโอกาสดำรงตำแหน่งสูงสุดของพรรค กองทัพและประเทศ ในช่วงที่ผ่านมา คิมอิลซ็องและ คิมจองอิลต่างดำเนินวิธีการขจัดคู่แข่งเพื่อมิให้เป็นอุปสรรค ในกระบวนการแต่งตั้งบุตรของตนให้เป็นทายาททางการเมือง รวมทั้งป้องกันการแย่งชิงอำนาจที่จะเกิดขึ้น รัฐบาลภายใต้การนำของคิมจองอิล สามารถใช้กลไกของรัฐในการสอดส่องควบคุมเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนไม่ให้ทำทนายหรือต่อต้านผู้นำและระบอบการดำเนินกลุโบายของผู้นำในการดึงกองทัพเข้ามาเป็นพวก ตามหลักการกองทัพต้องมาก่อนเพื่อเป็นฐานอำนาจ และการใช้โครงการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์เป็นเครื่องมือในการต่อรองประโยชน์ด้านการเมือง ความมั่นคง และเศรษฐกิจกับประเทศฝ่ายตรงข้าม นับเป็นกลวิธีหนึ่งในการพุงระบอบเกาหลีเหนือ อย่างไรก็ตาม คิมจองอิลจำเป็นต้องอิงแอบกับบารมีและผลงานของผู้เป็นบิดาเริ่มแรกที่ก้าวดำรงตำแหน่งผู้นำเกาหลีเหนือ เขาจึงกำหนดให้ไว้ทุกข์แก่บิดาเป็นเวลาสามปี อันเป็นการแสดงออกถึงความกตัญญูรู้คุณตามหลักคำสอนของขงจื้อ³ แต่ด้วยข้อจำกัดของระบอบการเมืองแบบอำนาจนิยม ซึ่งไม่อาจคาดคะเนได้ว่าผู้นำจะสิ้นสุดการดำรงตำแหน่งเมื่อใด เนื่องจากไม่มีการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งไว้ ในกรณีของเกาหลีเหนือ สามารถมองเห็นได้

³ ลัทธิขงจื้อเผยแพร่เข้ามาในเกาหลีตั้งแต่สมัยโบราณ นับตั้งแต่เริ่มมีความสัมพันธ์กับจีนในอดีต ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางและได้มีการยึดถือเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติต่อกันทางสังคม โดยเน้นว่าแต่ละครอบครัว หัวหน้าครอบครัวมีความสำคัญที่สุด ครอบครัวเป็นหน่วยแรกที่เอื้ออำนวยให้ทุกคนสามารถฝึกฝนคุณธรรมทางสังคม อันได้แก่ ความรักเมตตาและความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ ควรเริ่มต้นด้วยการรักใคร่ บิดามารดาและพี่น้องร่วมครอบครัวเดียวกัน จากนั้นก็จะมีความรักต่อเพื่อนมนุษย์คนอื่นๆ ซึ่งจะโยงไปสู่รัฐบาลที่ดี ทั้งนี้ผู้ที่มีคุณธรรมในด้านความรักย่อมสามารถนำความรักมาใช้ในการปกครองประชาชน ในขณะที่เดียวกันประชาชนก็มีคุณธรรมด้านความรักต่อกัน ย่อมทำให้สังคมเกิดสันติสุขอันเป็นเสมือนการรับใช้รัฐบาลโดยทางอ้อมอีกด้วย (दारง สุานดี, 2546; 45-49) คำสอนของขงจื้อได้กลายเป็นกรอบในการแสดงบทบาทของคนในสังคม โดยเน้นรักษาความเป็นระเบียบและความกลมกลืนทางสังคม แต่ละคนต้องแสดงบทบาทตามที่กำหนดไว้ ดังความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับประชาชน สามภรรยา บิดากับบุตร พี่กับน้อง และเพื่อนกับเพื่อน จากแนวคิดขงจื้อนี้ ผู้นำการเมืองในเกาหลีเหนือได้ผสมผสานเข้ากับอุดมการณ์จูเซ โดยคนในเกาหลีต้องสร้างเกียรติให้แก่สังคมส่วนรวม และแสดงความกตัญญูต่อผู้นำ (Park 2002, 64-67) การนำแนวคิดขงจื้อมาผสมผสานเข้ากับอุดมการณ์จูเซ ถือว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้นำเกาหลีเหนือ ในการอยู่ในอำนาจและตำแหน่ง ลักษณะเช่นนี้ถือเป็นวิธีการหนึ่งที่ผู้นำใช้ในการรักษาอำนาจของตน โดยเฉพาะระบอบการเมืองแบบเผด็จการ

ว่าก่อนคิมจองอิลเสียชีวิตในเดือนธันวาคม ค.ศ.2011 เพียงหนึ่งปี เขาได้วางตัวคิมจองอินบุตรชายให้เป็นทายาททางการเมือง โดยที่คิมจองอินอายุน้อยและไม่มีประสบการณ์ทั้งในพรรค กองทัพ และรัฐบาล หากแต่เพราะคิมจองอินเป็นบุคคลในตระกูลคิม และอยู่ในฐานะหลานของผู้ก่อตั้งเกาหลีเหนือ ดังนั้นการก้าวขึ้นดำรงตำแหน่งผู้นำจึงดูไม่ต่างไปจากการสืบสันตติวงศ์ในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ในเมื่อผู้นำคนใหม่ยังไม่มีผลงานหรือแสดงความสามารถให้เป็นที่ประจักษ์ย่อมมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดการแย่งชิงอำนาจขึ้น สำหรับจุดอ่อนนี้ ผู้นำเกาหลีเหนือคนแรกและคนถัดมาต่างได้สร้างกลไกเพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นเอาไว้แล้ว

รูปที่ 5. ผู้นำเกาหลีเหนือ คิมอิลซ็อง คิมจองอิล และคิมจองอิน

(ที่มา : <http://hot.popcornfor2.com/show/30466/name/>)

ลัทธิจูเชเป็นอุดมการณ์ที่ก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชาติ และเป็นอุดมการณ์สูงสุดของพรรค จูเชเป็นเสมือนสัญลักษณ์ที่เป็นตัวแทนของคิมอิลซ็อง เนื้อหาส่วนใหญ่เป็นการกำหนดแนวทางดำเนินชีวิตและบริหารประเทศ นับตั้งแต่การต่อสู้เพื่อปลดแอกจากญี่ปุ่นเรื่อยมาจนถึงช่วงการปฏิวัติสังคมนิยม ทำให้หลุดพ้นจากโครงสร้างทางชนชั้นเพื่อให้เกิดเป็นสังคมนิยมมิวนิสต์ที่สมบูรณด้วยเหตุนี้จูเชจึงเป็นการรวบรวมภูมิปัญญาของผู้นำคิมอิลซ็องตลอดช่วงชีวิตของเขา ลัทธิจูเชได้รับการประกาศใช้อย่างเป็นทางการเมื่อปี ค.ศ.1974 เพื่อให้เป็นพื้นฐานหลักหรือแกนกลางของพรรคกรรมกรเกาหลีและเป็นแนวทางการปฏิบัติของรัฐบาล ซึ่งลัทธินี้ใช้เทียบเคียงกับลัทธิมาร์กซ์-เลนิน (ดำรง ฐานดี, 2546; 141) แนวคิดจูเชมีสาระสำคัญ คือ ความเป็นเอกราชที่แท้จริงในทางการเมืองของประเทศ การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ และการยืนบนขาตนเองในการป้องกันประเทศ อุดมการณ์จูเชยังได้รับอิทธิพลจากลัทธิขงจื้อ คำสอนของขงจื้อได้

กลายเป็นกรอบในการแสดงบทบาทของคนในสังคม แต่ทุกคนต้องแสดงบทบาทตามที่กำหนดไว้ และจากแนวคิดขงจื้อนี้ ผู้นำการเมืองในเกาหลีเหนือได้ผสมผสานเข้ากับอุดมการณ์จูเช แต่เนื้อแท้แล้ว ลัทธิจูเชก็คือการสร้างลัทธินับถือตัวบุคคล เป็นเสมือนสัญลักษณ์ที่เป็นตัวแทนของคิมอิลซ็อง โดยไม่สามารถแยกออกจากกันได้ นำมาซึ่งการเชิดชู คิมอิลซ็อง ในภายหลังว่าเป็นผู้นำสูงสุดตลอดกาลคู่เคียงกับลัทธิบูชาเหมาเจ๋อตุง ของจีน ที่เคยเชิดชูประธานเหมาเจ๋อตุง (วิเชียร อินทะสี 2555; 65-75)

ในสมัยคิมอิลซ็องดำรงตำแหน่งผู้นำเกาหลีเหนือ เขาได้สร้างลัทธิบูชาตัวบุคคลเพื่อประโยชน์ในการรวบรวมและการรักษาอำนาจการเมืองของเขา โดยการผสมผสานระหว่างอุดมการณ์จูเชและคำสอนของขงจื้อ ซึ่งรัฐเปรียบเหมือนครอบครัวขนาดใหญ่ ผู้นำจึงเสมือนเป็นบิดาที่ทำหน้าที่ดูแลเอาใจใส่ประชาชนในฐานะที่เป็นเสมือนบุตร ในทางกลับกัน บุตรก็ต้องเชื่อฟังและกตัญญูต่อบิดา นอกจากตัวผู้นำมีความสำคัญและได้รับการยกย่องแล้ว ครอบครัวของผู้นำก็ได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกัน คิมอิลซ็องได้รับการยกย่องว่าเป็นนักปฏิวัติ ครอบครัวของเขาก็ได้รับการยกย่องดังกล่าว การสืบทอดอำนาจทางการเมืองต่อบิดาของคิมจองอิล และการที่คิมจองอิลได้ดำรงตำแหน่งผู้นำเกาหลีเหนือคนปัจจุบัน ก็เป็นผลมาจากลัทธิบูชาตัวบุคคล การแต่งตั้งให้คิมอิลซ็องเป็นประธานาธิบดีตลอดกาลในสมัยคิมจองอิล การแต่งตั้งให้คิมจองอิลเป็นเลขาธิการใหญ่พรรคคนงานเกาหลี และเป็นประธานคณะกรรมการป้องกันประเทศแบบตลอดกาลในสมัยคิมจองอิล ก็ถือเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลของลัทธิบูชาตัวบุคคลในเกาหลีเหนือโดยปริยาย(วิเชียร อินทะสี, 2555; 74)

3.1 บทบาททางการเมือง

คิมจองอิล เริ่มได้รับการถ่ายโอนอำนาจจาก คิมอิลซ็อง ผู้พ่อให้บริหารแผ่นดินที่ละเล็กทีละน้อย โดยเริ่มต้นในปี ค.ศ.1972 มีการประกาศรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ของเกาหลีเหนือ พร้อมกับเถลิงอำนาจของคิมอิลซ็อง ที่ก้าวขึ้นเป็นประธานาธิบดีคนแรกของประเทศ ในปีค.ศ.1975 คิมอิลซ็อง ได้เริ่มนำคิมจองอิล บุตรชายเข้ามามีบทบาททางการเมือง โดยมีการเปิดเผยว่าบุตรชายคนนี้จะป็นทายาททางการเมืองต่อจากเขา นับแต่นั้นมา คิมจองอิลก็ได้รับตำแหน่งทางการเมืองที่สำคัญๆขึ้นตามลำดับ(ดำรง ฐานดี, 2546; 147) ในปีค.ศ.1980 คิมจองอิลได้รับตำแหน่งเลขาธิการของคณะกรรมการบริหารสูงสุดของพรรคคอมมิวนิสต์ ในเวลานั้นคิมจองอิลได้รับการขนานนามว่า “ท่านผู้นำอันเป็นที่รัก” ในปี ค.ศ.1991 คิมจองอิลได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้บัญชาการทหารสูงสุดของ

กองทัพเกาหลีเหนือ นับว่าเป็นตำแหน่งที่สำคัญที่สุดตั้งแต่กองทัพเกาหลีเหนือได้ก่อตั้งขึ้นมา ด้วยการสนับสนุนจากนายทหารระดับสูงที่จงรักภักดีต่อตระกูลคิม ต่อมาในวันที่ 8 กรกฎาคม ค.ศ.1994 คิมอิลซ็อง ผู้นำสูงสุดของเกาหลีเหนือได้ถึงแก่อสัญกรรมด้วยโรคหัวใจ อายุรวมได้ 82 ปี ประชาชนทั้งประเทศต่างตกอยู่ในภาวะช็อกและขาดที่ยึดเหนี่ยวทางใจ และเป็นเวลานานกว่าสามปี ที่คิมจองอิลจะก้าวขึ้นมารับตำแหน่งท่านผู้นำแทนบิดาของเขาอย่างเป็นทางการ ในปี ค.ศ.1997 คิมจองอิลได้รับบทบาทให้ดำรงตำแหน่งเป็นเลขาธิการพรรคแรงงานเกาหลี โดยก่อนหน้านี้เขาได้ นั่งตำแหน่งประธานของคณะกรรมการป้องกันชาติในปี ค.ศ.1993 มาก่อนแล้ว ซึ่งต่อมาในปี ค.ศ.1998 สถานะประธานที่ว่านี้ ก็ถูกประกาศยกให้เป็นตำแหน่งที่สูงที่สุดของชาติ ดังนั้นจึงเป็นการสื่อว่า คิมจองอิลคือบุคคลที่ยืนอยู่บนจุดสูงสุดของชาวเกาหลีเหนือ ในปีเดียวกัน สภาประชาชนสูงสุดเกาหลีเหนือ ได้ร่างบัญญัติลงรัฐธรรมนูญยกย่องให้คิมอิลซ็องผู้ล่วงลับ ซึ่งถือเป็นผู้ก่อตั้งประเทศในสมัยญูนามว่า “ประธานาธิบดีตลอดกาล”⁴ (Eternal President) ซึ่งไม่อาจจะมีการมาแทนที่ได้จนชั่วกาลปาวสาน ดังนั้นประธานาธิบดีของเกาหลีเหนือจะมีเพียงคิมอิลซ็องคนเดียว ผู้เดียวตลอดจนชั่วนิรันดร(พลพาดา, 2555; 74) ซึ่งตระกูลคิมนั้น ได้รับการสนับสนุนจากกองทัพอย่างเต็มที่ ดังนั้นอำนาจทุกอย่างล้วนอยู่ภายใต้การสั่งการของสองพ่อลูกที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในประเทศเกาหลีเหนือนั่นเอง

3.2 บทบาททางการเมืองระหว่างประเทศ

สังคมบนคาบสมุทรเกาหลีไม่ว่าจะเป็นเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ ต่างทำการผูกมิตร ติดต่อกับประเทศต่างๆทั่วโลก นับตั้งแต่เริ่มก่อตั้งประเทศขึ้นในปี ค.ศ.1948 ในช่วงการก่อตั้งประเทศ หลังได้รับเอกราชจากการยึดครองของญี่ปุ่น หรือนับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่สองนั้น โลกตกอยู่ในภาวะสงครามเย็นที่มีการแบ่งขั้วกันอย่างชัดเจน ระหว่างโลกเสรีหรือกลุ่มประเทศที่มีการปกครองแบบเสรีประชาธิปไตยที่มีสหรัฐอเมริกาเป็นผู้นำ กับโลกคอมมิวนิสต์หรือประเทศที่มีระบบการเมืองเป็นแบบสังคมนิยมที่มีสหภาพโซเวียตเป็นผู้นำ ทำให้สหรัฐและยุโรปตะวันตกฝ่ายหนึ่ง กับสหภาพโซเวียตและจีนแผ่นดินใหญ่อีกฝ่ายหนึ่ง แย่งชิงความเป็นใหญ่ด้วยการแข่งขันผูกมิตร

⁴ คิมอิลซ็อง เป็นผู้ก่อตั้งประเทศเกาหลีเหนือ และเป็นบรรพบุรุษแห่งสังคมนิยมของเกาหลี ดังนั้นจึงยกย่องให้เป็น “ประธานาธิบดีตลอดกาล” และต่อมามีการยกเลิกระบบ “ประธานาธิบดี” เป็น “ประมุข” ให้เป็นประธานคณะกรรมการป้องกันประเทศ เป็นตำแหน่งสูงสุดของประเทศ

และสร้างอิทธิพลไปยังส่วนต่างๆของโลกเพื่อให้ประเทศที่เกิดใหม่เข้าร่วมเป็นพวกให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ในกรณีของเกาหลีเป็นตัวอย่างที่เห็นได้อย่างเด่นชัด เพราะเกาหลีทั้งสองประเทศต่างถูกดึงให้เป็นพวกของแต่ละฝ่ายอีกด้วย(คำรง ฐานดี, 2546; 350) ผลของสงครามไม่อาจทำให้สงครามเย็นลดความเข้มข้นลงไปได้แม้แต่น้อย ในทางตรงกันข้าม กลับเป็นจุดเริ่มต้นของการแข่งขันทั้งทางด้านอุดมการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจอาวุธและเทคโนโลยี ตลอดจนมีการนำความก้าวหน้าดังกล่าวมาโจมตีกันและกันอย่างต่อเนื่อง ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศก็เป็นเช่นเดียวกัน เกาหลีเหนือจะเกาะกลุ่มอย่างแนบแน่นกับประเทศที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองที่คล้ายคลึงกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับจีนแผ่นดินใหญ่ สหภาพโซเวียต(รัสเซียในยุคปัจจุบัน) ยุโรปตะวันออก(ยุคนั้น) คิวบา และลิเบีย ในขณะที่เกาหลีใต้มีความผูกพันอย่างแนบแน่นกับสหรัฐอเมริกา ยุโรปตะวันตก ญี่ปุ่นและประเทศโลกเสรี(คำรง ฐานดี, 2546; 352)

หลังจากการเสียชีวิตของคิมอิลซ็อง การสืบทอดอำนาจทางการเมืองโดยคิมจองอิล ถือว่าประสบความสำเร็จในการปกครองการเมืองภายในประเทศได้โดยราบรื่น ในด้านต่างประเทศเมื่อก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 เกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ได้ทำข้อตกลงกันว่าด้วย “ปฏิญญาร่วมเกาหลีเหนือเกาหลีใต้” ซึ่งมี 5 ประเด็นหลัก คือ

1. เกาหลีใต้และเกาหลีเหนือเห็นพ้องกันในการคลี่คลายปัญหาพหุชาติ
2. ยอมรับองค์ประกอบร่วมในข้อเสนอของเกาหลีใต้ที่เสนอให้มีสมาพันธ์รัฐ⁵

⁵ สมาพันธ์รัฐ (Confederation) คือ การรวมกลุ่มของรัฐ ชุมชน หรือหน่วยการเมืองที่มีอำนาจอธิปไตยด้วยสนธิสัญญาที่ตกลงยืนยันการรวมกลุ่ม พันธะผูกพันในสนธิสัญญาอาจพัฒนาเป็นรัฐธรรมนูญในระยะต่อมา วัตถุประสงค์โดยทั่วไปของการรวมตัวกันเป็นสมาพันธ์รัฐคือ เพื่อลดความขัดแย้งหรือเพื่ออำนวยความสะดวกในประเด็นสำคัญ เช่น การป้องกันประเทศ การต่างประเทศ การค้า เป็นต้น ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ แต่ละรัฐมีความแตกต่างเล็กน้อยตามลักษณะทางกายภาพและการเมืองภายในของแต่ละหน่วยการเมือง และขึ้นอยู่กับ การตกลงกันว่ากระจายอำนาจหรือรวมศูนย์อำนาจแค่ไหน ในกรณีนี้ที่รวมกลุ่มกันหลวมๆ สมาพันธ์รัฐอาจมีลักษณะคล้ายกับองค์ระหว่างประเทศ ถ้ารวมกลุ่มกันแน่นแฟ้นอาจคล้ายกับสหพันธรัฐ สหพันธรัฐ (Federation) คือ รูปแบบการปกครองที่เป็นการรวมตัวกันของรัฐที่ปกครองตนเองบางส่วนและมีรัฐบาลกลางเป็นศูนย์รวมประสานการปกครอง สหพันธรัฐมีลักษณะเป็นรัฐรวม กล่าวคือ อำนาจหน้าที่ตัดสินใจประเด็นสำคัญจะขึ้นอยู่กับรัฐบาลกลาง แต่หน่วยการเมืองภายใต้สหพันธรัฐก็ได้รับการรับรองจากรัฐธรรมนูญและมีอำนาจอิสระใน

3. เกาหลีใต้และเกาหลีเหนือมีความตกลงร่วมกันให้สมาชิกครอบครัวและญาติที่ต้องแยกกันอยู่คนละประเทศ ให้ได้พบกันในวันที่ 15 สิงหาคมอันเป็นวันอิสรภาพ

4. เกาหลีเหนือและเกาหลีใต้เห็นพ้องกันในการสร้างเสริมความเชื่อต่อกันและกันให้มั่นคงขึ้นด้วยการส่งเสริมการพัฒนาอย่างสมดุลในด้านเศรษฐกิจของชาติ ผ่านความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ด้วยการกระตุ้นและการแลกเปลี่ยนระดับประชาชน ในทุกๆด้าน

5. เกาหลีใต้และเกาหลีเหนือเห็นพ้องกันในการจัดการเจรจาระหว่างเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกันในอนาคตอันใกล้เพื่อนำข้อตกลงมาดำเนินการโดยเร่งด่วน (โฆยิต ทิพย์เทียมพงษ์, 2555; 163-167)

นอกจากนั้นในปีค.ศ.2006 เมื่อคิมจองอิลได้ไปเยือนประเทศจีน ซึ่งนับว่ายากมากที่จะไปเยือนประเทศอื่น คิมได้ชื่นชมระบบเศรษฐกิจของจีนที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าเขาขอยึดหลักการของจีนมาใช้เป็นแบบอย่าง เนื่องจากตั้งเสี่ยวผิงได้ทำการปฏิรูประบบเศรษฐกิจของจีนจนเจริญเติบโตเป็นมหาอำนาจของโลก ทำให้ต่างชาติแอบหวังว่าเกาหลีเหนือจะดำเนินรอยตามนั้น แม้จะมีโอกาสน้อยมากก็ตาม

3.3 บทบาททางการทหาร

เกาหลีเหนือยังคงยึดมั่นในการเมืองระบบคอมมิวนิสต์อยู่อย่างเหนียวแน่น และยังได้รับการทำทลายจากสหรัฐอเมริกาและประเทศต่างๆ ให้ยกเลิกโครงการพัฒนานิวเคลียร์ แม้ว่าเกาหลีเหนือจะย้ำเสมอว่าได้พัฒนาเพื่อใช้ผลิตพลังงานไฟฟ้าก็ตาม อีกทั้งยังถูกบีบคั้นให้ยอมรับว่าจัดโครงการผลิตอาวุธที่มีการทำลายล้างสูง เช่น ขีปนาวุธ อาวุธเชื้อโรคร ฯลฯ จากประเทศตะวันตก จีน และรัสเซีย ก็ยิ่งทำให้เกาหลีเหนือถูกโดดเดี่ยวยิ่งขึ้น ในปีค.ศ.1994 เกาหลีเหนือได้ยินยอมในข้อตกลงที่สหรัฐอเมริกาเสนอให้ยุติโครงการพัฒนานิวเคลียร์ที่มีทั้งหมด เพื่อแลกเปลี่ยนกับอเมริกาที่จะให้ความช่วยเหลือในการก่อสร้างเตาปฏิกรณ์พลังงานนิวเคลียร์จำนวน 2 เตา เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าให้ใช้งานในประเทศ แต่ทว่าในปีค.ศ.2002 คิมจองอิลกลับยอมรับว่าพวกเขายังคง

การตัดสินใจเรื่องภายในด้วยตนเอง ซึ่งต่างจากรัฐเดี่ยวดังเช่นกรณีของประเทศไทยที่มีอำนาจรวมศูนย์อยู่ที่รัฐบาลกลาง แม้ไม่มีกฎหมายตายตัว แต่ส่วนใหญ่สหพันธรัฐจะเป็นประเทศที่ประกอบด้วยภูมิภาคหลายเชื้อชาติ หรือมีดินแดนกว้างใหญ่

พัฒนาอาวุธนิวเคลียร์อยู่ แม้ว่าจะมีการตกลงในสนธิสัญญาตั้งแต่ปีค.ศ.1994 แล้วก็ตาม โดยอ้างว่า จำเป็นจะต้องมีไว้เพื่อป้องกันตัวและใช้ในการกิจการลับสำหรับประเทศชาติ ซึ่งเหตุการณ์ในครั้งนี้ สร้างความไม่สบายใจให้กับชาวโลกโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา ต่อมาในปีค.ศ.2006 เกาหลีเหนือได้ ประกาศอย่างภูมิใจว่าพวกเขาประสบความสำเร็จในการทดลองนิวเคลียร์แบบลับๆอีกด้วย (พลพาดา, 2555; 78-79)

นอกจากนั้นเกาหลีเหนือยังเป็นประเทศที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนมากที่สุด ในฐานะส่วนหนึ่งของสิทธิและหน้าที่ที่ประชาชนต้องปฏิบัติ ทุกคนต้องเคารพหลักแห่งประชาชนคอมมิวนิสต์ กล่าวคือ รูปแบบการดำรงชีวิตต้องสอดคล้องกับหมู่คณะและองค์กรตามที่ทางการกำหนด ถ้าปฏิบัติตัวดีมากเท่าไร ก็จะได้รับโอกาสที่ดีในการดำรงชีวิตโดยมีทางการเป็นผู้ลิขิตให้มากขึ้น เท่านั้น เช่น ได้รับการศึกษา ได้งานที่ดี เป็นต้น ประชาชนแทบทั้งหมดจะถูกส่งให้ลงทะเบียนเข้าเป็นสมาชิกขององค์กรใดองค์กรหนึ่ง เช่น สันนิบาตเด็ก สันนิบาตเยาวชน สหพันธ์แรงงาน สหภาพการเกษตร สหภาพสตรี ฯลฯ เพื่อให้รัฐควบคุมและสอดส่องได้ง่าย และกิจกรรมทุกอย่างต้องดำเนินไปโดยสอดคล้องกับคำสั่งของพรรค เครื่องมือที่ทางการเกาหลีเหนือใช้จับตาดูความประพฤติของประชาชนคือ ตำรวจลับ ที่มีหน้าที่สอดแนมและจับผิด ว่ามีใครคิดไม่ซื่อกับระบอบการปกครองหรือไม่ โดยตำรวจลับในกองทัพประชาชนเกาหลีมีชื่ออย่างเป็นทางการว่า “กองบัญชาการรักษาความมั่นคงทางทหาร” อีกทั้งโทษประหารในเกาหลีเหนือยังคงมีอยู่ ผู้ใดกล่าวร้ายต่อระบอบ พยายามหลบหนีหรือแปรพักตร์ ลักลอบพียงรายงานข่าวของต่างประเทศ เขียนหรือมีสิ่งพิมพ์เชิงต่อต้าน คนผู้นั้นนอกจากจะต้องไปอยู่ในค่ายกักกัน อาจถึงแก่ชีวิตได้โดยการประหาร หรือทรมานกรรมต่างๆ โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการยุติธรรม ด้วยเหตุนี้ทำให้ประชาชนเกาหลีจึงจำเป็นต้องจงรักภักดีต่อประเทศและผู้นำประเทศ เพื่อให้ตนเองมีชีวิตอยู่รอด (โฆยิตทิพย์เทียมพงษ์, 2555; 145-151) จะเห็นได้ว่าผู้ที่มีอำนาจในการสั่งการทุกอย่างนั้น คือ คิมจองอิล อีกทั้งยังแสดงให้เห็นว่าประชาชนทุกคนจำเป็นต้องจงรักภักดีต่อประเทศชาติ และผู้นำคนนี้เพียงผู้เดียว นอกจากนี้คิมจองอิลได้ใช้กลไกของรัฐนำประเทศพันฝ่าอุปสรรค แม้ว่าวิธีการที่ทำบางอย่างอาจไม่เป็นที่ยอมรับของนานาชาติ เช่น ผลิตและขายอาวุธร้ายแรง รวมทั้งส่งกองทหารออกไปปรับจ้างฝึกรบตามประเทศต่างๆ เป็นต้น

3.4 บทบาททางด้านเศรษฐกิจ

เกาหลิเหนือฟื้นตัวจากความเสียหายในสงครามเกาหลิเร็วกว่าเกาหลิใต้ภายในทศวรรษ 1950 แม้ในช่วงแรกความเข้มงวดและความเอาจริงเอาจังด้านนโยบาย ทำให้เกาหลิเหนือรุดหน้าอย่างรวดเร็ว แต่การปันส่วนทรัพยากรมุ่งไปที่ด้านกลาโหม การศึกษา และการบริโภคตามลำดับ ขณะที่การบริโภคของครัวเรือนได้รับส่วนแบ่งน้อยนิดและเกิดภัยธรรมชาติรุนแรงบ่อยครั้งในช่วงกลางทศวรรษ 1990 ความเป็นอยู่ของประชาชนเกาหลิเหนือจึงแย่ลงเรื่อยๆ นั่นคือสาเหตุที่ทำให้เกาหลิเหนือเริ่มก้าวไม่ทัน โลกและพ่ายแพ้เกาหลิใต้ในด้านการพัฒนา เกาหลิเหนือกลายเป็นประเทศที่ดูลึกลับมานาน ข้อมูลใดๆภายในประเทศไม่ได้รับการเปิดเผยสู่ภายนอกบ่อยนัก แต่เมื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ได้ไม่นานทางการเกาหลิเหนือยอมเปิดเผย เพราะในช่วงไม่กี่ปี ชีวิตคนเกาหลิเหนือลำบากถึงขั้นล้มตาย ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1995 - 1998 ซึ่งเป็นช่วงที่เกาหลิเหนือประสบภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม และภัยแล้งนั้น มีคนตายเพราะอดอยาก ความอดอยากและการพังทลายของเศรษฐกิจได้ทำให้อายุขัยเฉลี่ยของคนเกาหลิเหนือสั้นลง เป็นที่สังเกตว่า เกาหลิเหนือกำลังพยายามให้ประชาคมนานาชาติยื่นมือเข้ามาดูแลเกาหลิเหนือขึ้นจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ

ข้อมูลอีกด้านหนึ่งของกลุ่มสิทธิมนุษยชนประเมินว่า การปันส่วนอาหารถูกดำเนินการอย่างไม่ยุติธรรม ใครรักผู้นำและระบอบมาก ได้กินมาก แต่หากใครรักดีไม่เป็นที่ประทับใจจะไม่มีกิน คนเกาหลิเหนือมากมายหนีการอดตายในประเทศ ผ่านช่องทางที่เป็นภูเขาวงกตบริเวณพรมแดนที่ติดต่อกับจีน คิมจองอิลมุ่งมั่นกับการทุ่มทรัพยากรให้ทหาร รวมทั้งการลอบผลิตอาวุธนิวเคลียร์ทำให้กองทัพเกาหลิเหนือเข้มแข็งขึ้น แต่ประชาชนตกอยู่ท่ามกลางความอดอยาก อีกทั้ง คิมจองอิล มีเงินฝากมากมายในยุโรป ในทางตรงกันข้ามประชาชนเกือบ 9 ล้านคน (เกาหลิเหนือมีประชากรทั้งประเทศประมาณ 24.5 ล้านคน)อดอยากมากมาย(โฆยิต ทิพย์เทียมพงษ์, 2555; 152-157) นอกจากนี้ คิมจองอิลเคยฝากเงินอยู่ในธนาคารของสวิตเซอร์แลนด์จนกระทั่งทางการเริ่มใช้กฎระเบียบเข้มงวดเรื่องการฟอกเงิน จึงมีการโอนเงินไปยังธนาคารในลักเซมเบิร์ก เงินเหล่านี้คือผลกำไรจากการขายเทคโนโลยีนิวเคลียร์ ค้ายา และบังคับใช้แรงงาน ในศตวรรษที่ 21 ขณะที่ทั่วโลกกำลังมุ่งหน้าสู่ความเจริญและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น หากจะมีปัจจัยที่ทำให้ระบอบของเกาหลิเหนือไปไม่รอด ปัจจัยนั้นคงเป็นปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ(โฆยิต ทิพย์เทียมพงษ์, 2555; 158)

ในปีค.ศ.1998 คิมแดง ประธานาธิบดีของเกาหลีใต้ในเวลานั้น ได้ประกาศนโยบาย“ตะวัน
ทอแสง” เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กับเกาหลีเหนือให้มากกว่าที่เป็นอยู่ และอนุญาตให้บริษัทเอกชน
ของเกาหลีใต้ไปเปิดกิจการลงทุนและทำการค้าในประเทศเพื่อนบ้านทางเหนือได้ ต่อมา คิมจองอิล
ได้ประกาศถึงโครงการที่จะนำสินค้าและเทคโนโลยีต่างๆเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมด้านซอฟต์แวร์ของ
เกาหลีเหนือ ที่ยังถือว่าเป็นแค่ระดับเริ่มต้นถ้าเทียบกับนานาประเทศ และด้วยนโยบายใหม่นี้ นิคม
อุตสาหกรรมแคซองจึงเริ่มดำเนินการก่อสร้างในปีค.ศ.2003 ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศเหนือห่างจากเขต
ปลอดกำลังทหารของทั้งสองชาติไปไม่กี่กิโลเมตรเท่านั้น โดยแผนการนี้ตั้งใจไว้ว่าจะมีการเปิดบริษัท
ด้วยจำนวนมากถึง 250 ราย และอัตราจ้างแรงงานท้องถิ่นชาวเกาหลีเหนืออีกกว่า 1 แสนคน แต่เมื่อ
เวลาล่วงเลยมาจนถึงปี ค.ศ.2007 จำนวนบริษัทที่มาลงทุนกลับมีเพียงแค่ 21 เจ้า และมีการจ้าง
แรงงานเกาหลีเหนือเพียง 12,000 คนเท่านั้น ผิดจากจำนวนที่ตั้งเอาไว้หลายเท่า และในปี ค.ศ.2010
ก็มีการจ้างงานแรงงานเกาหลีเหนือเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนทั้งสิ้น 40,000 คนโดยประมาณ แต่ก็ยังคงไม่
ถึงครึ่งของเป้าหมายที่ตั้งไว้(พลพาดา, 2555; 76)

4. สรุปและอภิปรายผล

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในเกาหลีเหนือเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในเกาหลีเหนือ
มีผู้นำ 3 คน คือคิมอิลซ็อง ผู้ซึ่งเป็นวีรบุรุษที่กอบกู้เอกราชของชาติจากการยึดครองของญี่ปุ่น และ
ก่อตั้งประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี(เกาหลีเหนือ) โดยยึดแนวการเมืองการ
ปกครองเป็นแบบคอมมิวนิสต์และได้รับตำแหน่งเป็นผู้นำประเทศตั้งแต่นั้นมาจนถึงแก่อสัญกรรม
ต่อมานคริมจองอิล บุตรชายได้สืบทอดอำนาจ แต่ตำแหน่งที่เขาได้รับ คือเป็นประธานคณะกรรมการ
มาธิการป้องกันประเทศและเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ โดยตำแหน่งประธานาธิบดีนั้นยังเป็น
ของบิดาไปตลอดกาลตามมติของสภาประชาชนสูงสุดของเกาหลีเหนือแม้ว่าเขาจะเสียชีวิตไปแล้ว
ก็ตาม คิมจองอิลได้ใช้ยุทธวิธีทางการทหาร จนสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆให้ลุล่วงไปได้ โดยใช้
กลไกของรัฐนำประเทศพ้นฝ่าอุปสรรค แม้ว่าวิธีการที่ทำบางอย่างอาจไม่เป็นที่ยอมรับของ
นานาชาติ เช่น ผลิตและขายอาวุธร้ายแรง รวมทั้งส่งกองทหารออกไปรับจ้างฝึกรบตามประเทศ
ต่างๆ อีกทั้งสร้างความสัมพันธ์อันดีบางครั้งคราวกับเกาหลีใต้ ผลที่ได้รับคือ เกาหลีเหนือได้รับความ
เห็นใจและความช่วยเหลือจากประเทศต่างๆ และหลังจากการเสียชีวิตของคิมจองอิล การถ่าย

โอนอำนาจไปยังคิมจองอึน บุตรชายแม้ว่าจะยังไม่มีประสบการณ์ แต่ทุกคนในเกาหลีเหนือต่างก็ยอมรับที่จะให้ดำรงตำแหน่งผู้นำสูงสุดของชาติ เป็นทั้งผู้นำพรรคแรงงาน ผู้นำรัฐบาล แต่ถึงหนึ่งที่เด่นชัดของเกาหลีเหนือ คือ การสืบทอดทางการเมืองโดยผ่านสายเลือด คือ เมื่อคิมอิลซ็อง จากไป คิมจองอิล บุตรชายได้รับอำนาจทางการเมืองต่อจากบิดา และเมื่อคิมจองอิลเสียชีวิต คิมจองอึน บุตรชายได้กลายเป็นผู้นำประเทศแม้ว่าจะมีอายุไม่ถึง 30 ปีก็ตาม แต่การเปลี่ยนผ่านทางการเมืองเป็นไปอย่างราบรื่น โดยได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากทุกฝ่าย และแนวโน้มในอนาคตที่กำลังประสบปัญหาอยู่จะกลายเป็นปัจจัยตัดสินที่สำคัญซึ่งชี้ให้เห็นความถูกต้องหรือผิดพลาดของนโยบายการบริหารประเทศภายใต้การนำของคิมจองอึนว่า สมควรจะต้องปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ ยุทธวิธีให้สอดคล้องตามสถานการณ์หรือไม่เพียงใด

บรรณานุกรม

หนังสือและเอกสารตีพิมพ์ภาษาไทย

คม ทิวากร. กิมอิชของ ดวงตะวันที่ไม่ลับฟ้าของประชาชาติเกาหลี. กรุงเทพฯ : บริษัท สารมวลชน จำกัด, 2522.

โฆษิต ทิพย์เทียมพงษ์. ไขปริศนาอาณาจักรสนชยาเกาหลีเหนือ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ก้าวหน้า, 2555.

ดำรง ฐานดี. เกาหลีวันนี้. กรุงเทพฯ : ศูนย์เกาหลีศึกษา ภาควิชาสังคมวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และมานุษยวิทยา, 2542.

_____ . สังคมการเมืองและวัฒนธรรมเกาหลี เรื่องการเมืองเกาหลี. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2546.

เดอะอีพอกไทมส์. เก็บทิวทัศน์คอมมิวนิสต์. กรุงเทพฯ : ประสพชัยการพิมพ์, 2550.

ชานินทร์ กรัยวิเชียร. ลัทธิและวิธีการของคอมมิวนิสต์. กรุงเทพฯ : โรงเรียนสงครามจิตวิทยา กรมยุทธการทหาร กระทรวงกลาโหม, 2518.

บุญรัตน์ อภิชาติไตรสรณ์, สุดา มั่งมีดี และ อุไรวรรณ นอร์มา. ฝ่าบัลลังก์จักรพรรดิแดนโซม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เนชั่นบุ๊กส์, 2555.

ประเวศ ศรีพิพัฒน์. ประวัติลัทธิคอมมิวนิสต์. กรุงเทพฯ : บริษัท บพิข จำกัด, 2512.

ปรีชา ศรีวัลย์. สงครามโลกครั้งที่ 1-2 และสงครามเกาหลี. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์, 2530.

พลพาดา. กิมจองอิล มหาบุรุษหรือจอมเผด็จการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ อนิเมทกรุ๊ป, 2555.

ไพบุลย์ ปิตะเสน. ประวัติศาสตร์เกาหลี จากยุคเผ่าพันธุ์ถึงราชวงศ์สุดท้าย. แสงเทียนการพิมพ์, 2555.

ภูวดล ทรงประเสริฐ. ประวัติศาสตร์เกาหลีสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521.

รองฤทธิ์ ปราโมช. โลกส่วนตัวของคอมมิวนิสต์. กรุงเทพฯ : อักษรบริการ, 2512.

วิเชียร อินทะสี. ความท้าทายต่อลัทธิบูชาตัวบุคคลในเกาหลีเหนือ. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2555.

วีระชัย โชคมุกดา. ประวัติศาสตร์เกาหลี แผ่นดินแห่งความแตกแยกจากอดีตจนถึงปัจจุบัน. กรุงเทพฯ :
 ยิปซีสำนักพิมพ์, 2555.

_____. สงครามกลางเมือง ฆ่ากันเองบนแผ่นดินเดียวกัน. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด
 ภาพพิมพ์, 2553.

อาร์.เอ็น.ฮันท์. วิเคราะห์ลัทธิคอมมิวนิสต์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.

Park. ความท้าทายต่อลัทธิชาตนิยมในเกาหลีเหนือ ใน เบิกฟ้าเกาหลี. วิเชียร อินทะสี. กรุงเทพฯ :
 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2555, 60-65.

ข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

CNN Wire Staff . North Korean leader Kim Jong Il dead after heart attack, state
 media reports. [Online]. Accessed 30 August 2013. Available from
<http://edition.cnn.com/2011/12/18/world/asia/north-korea-leader-dead>.

CNN Wire Staff . Kim Jong Il: Revered at home; remembered outside as
 repressive. [Online]. Accessed 30 August 2013. Available from
<http://edition.cnn.com/2011/12/18/world/asia/kim-jong-il-obit>.

MK NEWS . 北金正일, 죽기전 유언에서 "남조선과 손잡고" [Online]. Accessed 30 August
 2013. Available from <http://news.mk.co.kr/newsRead.php?no=227093&year=2012>.